

TELEGRAMAT ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7.0, 6 luni 6.50, 3 luni 3.75 etc.
 Pentru abonamentele în străinătate se adăuga
 costul poștei. Adresă: Sibiul, strada nr. 12.
 Pentru abonamentele în străinătate se adăuga
 costul poștei. Adresă: Sibiul, strada nr. 12.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrația tipografică arhiepiscopală Sibiu, strada Mălăieșilor 47.

Correspondența sînt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Mălăieșilor nr. 37.

Episcopale înfăptuite se referă... Articuli episcopali nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE

Pentru adăta 7 etc. — de după nr. 12 etc. — de trei ori
 la un rând cu litere galbene — și timbru de 10 c. pentru
 fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, la 5 August.

„Romania irreligioasă” este titlul unei corespondențe bucureștene, publicată la loc de frunte în organul vienez „Dutsche Zeitung”. Aici ni se prezintă între alii „câi verșii pe păreți” și o deputat (1) Ionescu, care „cutrăra Băntul Integrității, ațînându-se cu predicile pe la ospătări”, pentru a fâgădi Românii eliberarea. Actorul Ionescu, bine cunoscut Românii, în adevăr tocmai „cutrăra Băntul Integrității se cu predicile (în lipsa de teatre) pe la ospătări”; cu tot respectul ce li avem înainte de *sis comica* a artistului român, mărturisim totuși că persoana domniei sale nu ne a putut da nici odată prilejul la care mult haz și la mai mare vesellie, decât prin rolul de „agitator daco-român”, ce-l joacă în creerii corespondențialei comice din „Dutsche Zeitung”.

O comedie, ce dicem? o farasă! Aceasta a fost dăca început până la sfârșit cea din urmă r-reprezentare „daco-română”.

Scrierile și reală nău este cesteu-ne Fiume și nevovă credem, vor pute Maghiarii potoli focul asprătuinului eroicita la „mărgăusa mării maghiare” cu nece demonstrații șgomotece, precum are să în primirea în curând a vre-o 300—400 Fiumani în Budapesta.

Sănt factori de cea mai mare însemnătate în monarhia noastră, cari sgrimesc și vor sgrinti tot mai mult de Croați, cari sînt Slavi și catolici totuși. Și apoi e vorba de Bosnia și Erțegovina, alectă de anectarea lor definitivă, pe care însuși „Pester Lloyd” o cere cu sârărită în unul din numeroi sîi din arăni.

În de obete influența maghiară a cam perdut terent acela, care se mărginesc-nam chiar contine politica așa numită mare, de care de sigur se

ține în linia dinău cesteuina orientală încă necesolvită. Aceasta, precum se manifestăz prin multe semne, în c-urând are să facă un pas înainte în dezvoltarea di.

Principala Bismarck s'a dus dela Kissingen, cum se dice pe după restaurați și a sosit de curând în Friedricshagen. Alți ministri prusici se află în Berlin. Se așteaptă hotărîri însemnate în politica internă și diarul oficial „Prov. Coresp.” reasună întreaga programă a cancelarului în următoarele cuvinte:

E vorba de o renascere națională și de o consolidare internă a Germaniei pe temelii economice sănătoase, de a face Germania independentă de străinătate în cele economice, de a consolida punga financiară a imperului prin o distribuire mai dreaptă a impozitelor, de a ușora sarcinile publice necesare prin dezvoltarea sistemului dărilor indirecte reducându-se într'un mod corespunzător dările directe, de a elibera comuna de o parte esențială a grigei de școale publice și de săraci și de alte sarcini, a promova profesioniile de agricultură și industrie, a îngrijii de bunăstarea profesioniștilor și a claselor muncitoare în conformitate cu condițiunile practice, cu un cuvânt e vorba de-a scuti pe cei mai slabi economicșii prin puterea statului, care tr-buie să aibă conștiința datorințelor creștinești morale și rola imparțială de suprem inspector. Aceste sînt liniamentele din programa guvernului confederat, aceste sînt scopurile politice cancelarului imperial.

Prin urmare aceasta se pare însă a fi nume ajustată stăt de pacinic, pentru a măsca intențiunile cancelarului german în privirea politicele ertaine, care are în vedere aspirațiile monarhiei noastre cu privire la peninsula balcanică și opunerea Rusiei.

În Franța mișcări electorale.

De Ferry, președintele consiliului francez, a fiinat un discurs în care amintă primirea ce i s'a făcut

sub regimul dela 16 Maiu și dice, ce se așteaptă, ca alegările să fie un act de recunoștință față cu majoritatea, care a scîlpăt Franca de regimul personal. Nimic nu va reuși de a înscena alegeri, care se desaprube camera celor 363, sau de acele care se însemnezo revoluțiune sau un protest contra republicele parlamentare. „Alegerile vor întări acel spirit de itelepciune și de unire între republicani, care a fost țaria noastră în trecut și care va rămâne evangelia noastră pentru viitor.” Ministrul president Ferry consideră de nimerită revizuirea parțială și moderată a constituțiunii, astfel pentru a fost „spus de un mare orator (Gambetta) în Tours, și care nu trebuie luat drept revizuire radicală și violentă pe care o pretind intransigenții; oratorul priveșe revizuirea parțială nu ca un pericol, ci ca apărare. În fine d. Ferry buie pentru unirea tuturor republicanilor.

Într-aceste intransigenții cantă a combate pe Gambetta pe propriul șur teritoriu. La Belleville s'a ținut o într-unire electorală, cu scop de a face imposibilă alegerea lui Gambetta. Programul acestui meeting este: „Formarea unui comitet central pentru combaterea Gambettismului.” A vorbit mai întâiu consilierul comunal, doctorul Castelan, enumerând „actele de trădare” ale deputatului de până acum al acestui arondiment. Rochefort nu primeșe candidatura în contra președintelui Camerii, ci recomandă pe amicii săi Tony Rivillon și Sigmund Lacroix (adica poltunul Krzyanowski).

Despre intențiunile papei de a părăsi Roma, „Diritto” face următoarele descoperiri:

Se dice că papa deja a doua și după strămutarea rămășițelor pălăntoșului acelu „Pan” aștuit și nu se duce, sar' altele l'au admonat să

amîno treabă, căci își vor da toate sîntelele să apleanze toate divergențele. Papa se dice că a răspuns, care e hotărîră să părăsească Italia, dacă nu se va crea o altă stare de lucruri. Aceste comunicări între Vatican și diversele guverne s'au făcut în zilele din urmă prin dese depesche cifrate cătră nunturile apostolice. Se afirmă mai departe, că papa și-a ales insula Malta ca loc pentru noua sa residență și că înainte de a pleca va încunună înaintea de toate pe guvernul italian în mod oficial, ca acesta să fie la dispozițiune pentru a garanția siguranța papei. Într-aceea papa a revocat pe toți cardinalii, cari sînt concediați în străinătate și au provocat pe cei ce se află în Roma să se nu se depărțeze de el. Membrii sântului colegiu find interpeși în această privință se dice că au aprobat pe deplin acest proiect. Aceste scrieri nu sînt răspândite până acum nici măcar în Vatican și nu s'au făcut încă de loc prețuri pentru plecarea, fiindcă papa nu s'a hotărîră încă asupra termenului. Sântul părinte, dacă va pleca, cum are de cuget, va fi însoțit în călătoria sa de la Roma la Malta de unii membri și coropii diplomați acreditați pe lângă sântul apostolic. Imprejurările politice ar pute grăbi sau întârziă plecarea, dar se pare că numai cu greu o vor împedeca.

Repetăm că comunicăm aceste scrieri cu rezervă cu toate că avem motive plausibile de a le crede exacte.

În Basarabia și ce guvernul „Vocii Covernorului”, ca comunică sur urmăreșe cu toată serioșitate, intențiunile de a înșea în această provincie coloniile de cașaci dela Dob. În acest scop guvernul a și intrat în tratăci cu marii proprietari pentru a cumpăra moșile lor, cari apoi vor fi împărțite în mici buciți și distribuite colonilor străinești. Prețurile ce olera guvernul dela 50—60 ruble după importanța locului pentru desșetă și nu convine însă de loc proprietarilor;

FOIȚA.

Simion Crăciunul.*

De câte ori vîd pe Simion Crăciunul tîni pare bine și nu mi pare bine pentru altă decăt, că mi'ad are aminte căci e eram de drag în copilărie; că pe vremea acea, rînd umbal după miere de trostie pe coperșile caslor și începuseră a măgăci cu cărlănu ră, reșii școale de lîngă biserică, tot badea Simion era crăciun în satul meu.

Și crăciună era lucru mare pe atunci, era slujbă cinștită și de trairu. Când s'a adunat tot satul în diaș de sf. George înaintea biserice și a ales crăciun pe badea Simion s'au tras toate clopotele mai bine de un coas, de se glăndia cu vine Vladaica, nu mai puțin. Paranteză Notă, Dumnezeu! să știe, a blagoslovit pe Simion dîndu-l „vrednic slujbă și fi bisericei Domnului” și i-a dat elciva biserice și tot poporul s'a închinat.

Din acel caș slujșese Simion cu vrednicie biserica Domnului pînă în ziua de azi.

Și decum l'an pus crăciun drag m'a avat. Afată mi' trebuia, c'apoi totă lumea era a mea și turnul biserice și podul lui era deschise, la ce vreme vovă. Și căt e diaș Domnului de lungă batădui podul după bongari și mi' fuduseră prin strimtorile turnului după lîice.

Eac' așa și Simion crăciunul nu mi-ar fi diaș ceva doamne fereșe, că m'ubia cum l'ub iubesci copial.

Și apoi ocară, ce o mănca dela dascălul pentru mine, șungea căt doi boi. Dar nici urechea nu l' dorea de vorba dascălului.

Dascal prăpădit, dascăl boții, i dicea Simion, lasăte de dășărie și te du la apărărie, și dascălul mergea opărit.

Dar din toate nu mi placea un lucru. Când era clopotul cel mare pe opărit lui întineala badea Simion în ora, eu m'acțeam de ea și clopotul m'acțeam rădicându-mă până la bărne.

Din această pricină se uitau cetalăji badeți din sat cu ochi răi la mine. Și nu șcaiu cum se m'cosese mai bine la Simion Crăciunul, ca se nu mi mai dea mie funa clopotului și se nu mai dea mie lase la venat de bongari și lîlice în podul bis-ricii. Dar Simion i cunosșea bine și scia ce vovese; mă l'ă și numai cu vorba pînd se fîtînd-a după nuela, ce o lînea ascușă sub diapăul cu lunini și apoi n'ăi griji. Să fi nădit tivlitori, să fi v'duț alărgări ca așole de gîndăni, că vin Turcii.

Și din acel caș nu le a mai venit în gînd, să m' părăscă la badea Simion.

În Crăciun, când av-am de gînd, se umbănu cu vîrtegiul ne dădea stîrbătoarele mele m' frumose l'ă scrirea cură. Și apoi din colaci și banii, ce l'căt-am face cam parte și lui badea Simion.

Așa a fost cănd, a fost bine. Dar a fost și rău.

Într-o bună dimineață se lăpșete veteșta, că în turnul biserice și a face cloț cu elcuiș o buță. Și buha nu e pa-

șoră curată. Badea Simion n'aveva vreme, să umblo după ca deacum mi-a dat o mie în sană. Da nu m'am descuțat, da nu m'am desbrăcat în cămăș, de mi' fua nai ușor, de gîndăci că m' e gătșec de școltar. Așa gătșic m'am urcat în turn cu voie bună. N'a rēmăș strimtoare, în care se nu m' fi v'rit după bulă, dar buha nu era ca în palnă.

Mă urcăsăm alfel ca măța pînă la cruce și cum era întinșere am v'aduț o gură în tînecșii, prin care străbătea lumina gl'iei. Haida să bag capul prin ea și să m'e uit peste sat. Și cu anevioi mi-am înșesat capul prin spirătură. Badea Simion era în curte, descăca cu un alță și așa chinat gr'eam în linia în grădina sub merul cel mare și mi' plăcua cum se vedea peșteră tot școl.

Da bine, vovă se-ni țarg capul. Trăgeam în coaci, trăgeam în colo pînă tot mi se șgarășe grăunții și nu mi putăam scoate capul. Fără s'era înștit cu cuiș, nu se alță. Și așa chinat gr'eam eram am început să abier și abieram și chinam cănd de lăice cănd de voie bună, de se luase oamăre pe grija. Se uitau în sus cătră cer și nu vedăau.

* Operați celti în societatea academiă „România Jună” din Viena.

— cu toate aceste ei vor fi forțați să plătească aparențele a ceda instanțelor guvernului. Intre aceste sînt amonitii a) și perle moșii lor, și au citat pe d. Tolcaieff și frații domni Cioban.

Adunarea din Baia-mare a Societății pentru fond de teatru român.

Procesele-verbale.

Sedința primă.

I. La 11 ore din zi și v. președintele V. Babeș, invitat de o comisie de 4 înși a deschis adunarea și a citat în carele a accentuat scopul conferinței și a înlețegat mijloacele apte spre ajungerea scopului.

La discursul acesta, întrerupt și în fine primit cu multe și sincere aplauze din partea inteligenței și a poporului present, în numele Românilor din comitat a răspuns prof. dr. Lucae, exprimînd ca mai caldă recunoștință pentru onoarea și bunăvoia, în ce s-a împărțit comitetul prezentându-se în general lor pentru ținerea acestor adunări generale.

II. După aceasta a urmat alegerea alor doi secretari ad hoc.

Ad II. S'au ales de secretari dr. V. Lucae și dr. P. Dulfu.

III. Conform ordinii de zi s'a propus alegerea unei comisii de cinci înși, la care se vor înscrie acei onor. domni, care vor dori a deveni membrii societății și dăruie a face și în obligații, conform statutelor, precum și pentru a primi fasele dela membrii de pînă acum.

Ad III. Comisia s'a ales în persoanele dore: Stefan Biltiu, I. Drumariu, F. Ciocanu, Mih. Lucae, V. Maniu.

IV. Secretariatul din cele rapoarteli comitetului despre lucrările de cultura dela ultima adunare generală.

Ad IV. Adunarea a decis asupra cunoștinței și a propunerii dnti Georgiu Pop comitetului și s'votază mulțămia protocolară pentru zănuz dovedit în conducerea conșciențioasă a afacerilor Societății.

V. Secretariatul cetează raportul casarului G. Serb despre starea casei și averea totală a Societății.

Ad V. S'pre revizuirea rapoartelor prezentate se alege o comisie de 5 membrii în persoanele dlor G. Popu, G. Marchiș, I. Dragoș, A. Medanu și I. S. Selăgiu.

VI. Urmează alegerea unei comisii de 5 membrii, la cari se s'are propunerile, ce s'ar face spre înaintarea scopului Societății.

Ad VI. Comisia s'a ales în persoanele dlor Sim. Simeon și Nic. Nilan, G. Barbaru, I. Popu, Vasilia Toma.

VII. În fine a urmat discutarea

zărării de suflet, căsă capul meu ce n'o fi vîguit din atîta prăpădie de nălime cum e turnul bisericii din satul meu. S'a făcut strășnic năntea bisericii și unii mai sfârșii își dădeu cu secoltaș, că nu poate fi lucru bun și că buha a spurcat turnul bisericii.

Eu strigam și mă frîmentam să mi se pînă suspin nu alta și parcă era făcută, că mîna nu mă aștia. Într-o tîrchie vreme cănd venise badea Simeon se tragă clopotele a dat de veste, că e mă chinose în vîrfur tarului și a venit să mă scotă. Și apoi cănd au venit de nu eram țapăn, da nu-mi cergea sângele giroin din sgarărieti de glăndii că m'am loptat cu urgi.

Cînd am ajuns acasă și cănd m'a vădit mama și s'apropiat s'a pus cu gura pe Simeon și l'a cărat nrînt pentru lucrul acesta.

Dar ce mă sciam eu și aglărieti de acele; n'a trecut vreme de un ceas și am fost în privdarul bisericii, așteptam pe badea Simeon...

pea dlui I. Vulcanu studiu despre urmorul poporal roman.

Ad VII. Discuțatiunea fu aceluțată cu cel mai viu interes, și s'apudată din partea publicului ascultător.

La 12°, ședința s'aridicată anunțându-se ca viitoare pe mîne la 10 ore din zi.

Baia-mare 7/VIII 1881..

V. Babeșiu, Dr. Vasilia Lucae vice-președinte. secret. ad hoc.

Dr. Petru Dulfu secret. ad hoc.

Sedința a doua.

I. Ședința deschisădu-se la 10°, din zi și s'urcă protocolul ședinței precedente.

Ad I. Nedificădundu-se procesul verbal al nuntii ședinței, se declară verificat.

II. Dl. I. Dragoș, ca referent al comisiei emise spre revizuirea raportului casarului presentat în ședința precedentă, rapoartă despre activitățile acelei comisii, și constată, că societate casarului s'înt în celina deplină; propune tot odată a se vota casarului și comitetului întreg mulțămia protocolară.

Ad II. De raportul referentului se ia act și se votează mulțămia cu aprobarea unanimă din partea adunării. Raportul se alătură acestui proces-verbal sub j.

III. Comisia mai sus amintită propune să aleasă ca pentru raportul referentului, comitetul în viitor în loc de a eloa banii numai în acțiuni de stat, se dea și împrumutul pe hipotecă, ce acopere împrîtat capitalul celor, care s'au nu poată fi mai mult de 300 fl. v. a.

Ad III. Comitetul se avizează, a urma și în viitor numai calea de pînă acum în manipularea banilor Societății.

IV. V. Ciocanu, referentul comisiei pentru înscrierea de membrii și primire de tase rapoarteză, că au încurs 538 fl. 50 ct.

Ad IV. Se ia act, și raportul se alătură sub j/.

V. Președintele dă spre cetero o telegramă sosită în decursul ședinței dela inteligența romînă dela scăldelul Sîn-Georgiului, în care inteligența nuntia salută această adunare generală și își ordănează succedărilor.

Ad V. Se ia act, între aplauzele adunării.

VI. Președintele aduce la cunoștință adunării generale cererea dlor P. Dreghiciu din Deva, de a se alocu un termen de 20 ani pentru plătinerea datoriei sale în rate anuale.

Ad VI. Adunarea generală face decizia să plătească datoria de a ședului P. Dreghiciu din Deva, de a ședului s'interese restante, și s'apelo procesul.

Astfel o duceam eu cu crăsnicul Simeon și cu o duceam era bine.

Nu se stricasă năvrurile creștinilor și erau oameni mai cu poacănt. Mi aduc aminte, că în ziua de Paști era biserică plină de oameni, ca o coșpită de albine și curgeau critări în tas ca ploaia; apoi lumini, apoi prescuri și pînă de abia joia Simeon se le aduce; oțle cu rachiu și mi seiu cu cele feluri se adunau la sfînta biserică.

La împărțire era bucurie și era și dreptate.

Simeon căpeta pe partea lui ajunge prescuri și atîta rachiu de i'ajunge preste seapă mîna întregă. Și Simeon era seapă mîna întregă.

Așa era la Paști și ca la Paști era de multe ori, dar ca la druştele nu era nici odată.

Se înțelege, că nu era.

Că la druştele se pomenește morții se se face parastas pentru sufletele lor. Și se face parastas cu evlăvie cosea, căte donă trei cupăre de colaci și roșta ceta o coșară de ouă pentru această sfîntă zi.

unlui, pe lîngă garanță deplină, în respming de 6 ani.

VII. Urmează defigerea locului adunării viitoare.

Ad VII. Se decide ca adunarea generală viitoare să se țină în Sigetel Marmășiei.

Pentru verificarea procesului verbal al ședinței de aji.

Ad VIII. Se alege o comisie de 3 înși din persoanele dlor Stefan Biltiu, Victor Maniu și I. Drumariu.

IX. Președintele propune, ca o comisiune alcătușă din siml adunării să exprime magistratului orășene în numele Societății mulțămia cea mai călduroasă pentru ospitalitatea arătată cu ocaziunea aceasta față cu membrii conduțați la adunarea generală a Societății pentru fond de teatru roman.

Ad IX. Propunerea se primese cu unanimitate, și comisiunea protectată se alege în persoanele dlor I. Dragoș și I. Simeon.

Ad X. În fine ridicădu-se dl. Stefan Biltiu, rostese un discurs bineșimțit de mulțămia comitetului și tuturor aspeștelor sei, pentru conducerea acurată a afacerilor, și pentru părtinirea călduroasă a intereselor Societății.

Ad X. Președintele respundînd în termeni călduroși, și mulțămind inteligența romînă din aceste părți pentru zel și siml desvolțat, la 12°, încheie adunarea.

Baia mare 8 Aug. 1881

V. Babeșiu, vice-președinte.

Stefan Biltiu, Dr. Vasilia Lucae, Ioan Drumariu secretari ad hoc.

Victor Maniu, Dr. Petru Dulfu, membrii verificatori. secret. ad hoc.

Cuvîntarea

prin care dl. V. Babeș și v. președintele al societății pentru fond de teatru român a deschis adunarea generală de est timp în Baia-mare, în ziua de 7 August n. 1881.

Onorabili adunare, Doamne și Domni! Simțindu-mă prea fericit, de a vă pute saluta ac în numă atăt de frumos, cu permisiunea d-voastră mă voi încerca, a da explicațiune ideei și respective scopului, pentru care ne-am adunat la acest loc, pe prin toată înțelegerea, ba unii chiar din mare îndepărtare, la da explicațiune acelei idei și acelu scop și dintr'un punct de vedere mai înalt, și pînă tuc, din punctul de vedere politic-național.

Doamne și Domni! Nefericea genului omeneș, seapă a popoarelor, de cănd istoria se ocupă de descrierea sorțurilor lor, pururia ni se înfățișază ca rezultat al întunecării și neștinței lor.

Și dupăce isprăvia preotul sfînta rugăciune eșiau muriele din biserică și fi-care se aședa cu colaci și cu oule la ercea momentului, unde era îngropat cine-va dintre ei.

Preotul mergea dela moment la moment și pomenia pe cei morți. Și apoi după ce se depărta se imbulziau banșii și străcuți la colaci și la oule, de nu mai scia biata mure de capul ei.

Simeon Crăsnicul mă ținea de mână și dicea numai cătră moiri:

— Nană veți încocați mai întâiu, ca s'auză Domnului și's bihatul popii.

Mureca cum aușia această vorbă alegea colaci și oule cele mai de frunte le sărta și apoi ne grămădia cu ele de nu sciam unde să ne simmăteza lucruri. Și noi ne dăpărțam zicînd:

„Dumnezeu s'ie-ierie!”

Așa era la fi-care moment și pe cănd le perăndam totă avea badea Simeon căte trei taci plini de colaci. Eu nu mai puteam de multe ori, să măncăsem și mă culcam bolnav și nu mă sculam căte donă zile. (V. 9933.)

În tot decursul trecutului, precum și în presentul ce l' vedem cu ochii observăm, că popoarele necult, aleace cele din întunecare, cele tate știință și direcțiune, sînt fructate de comu de cei dela putere — mai mult ca o turmă necuvîntătoare, o turmă de vite, destinată și calificată numai de a purta sarcine, car' nici decăt de a avé drepturile lor, foloas-le lor, bucuria lor în viața de stat.

Afel de popoare n'au voce și îndreptărire, și numai sursine și vîlării. Ele în suspine și vîlării se nasc, vițuese și por, și omenirea ce nu poate la cîrmă de compătirio potest să verse pe momentul lor; vr'un favor și ajutoriu nu le poate acora.

Atari popoare sînt ca și cei năcuți orbi și schilavi; ad de lumina, progresul, fericea alțora, ei însă sînt lipsiți de aceste plăceri și bucurii ale vieții.

În fine în acestu nrînt, acestu defect al popoarelor numai un mijloc singur, o medicină există: lumina mîntii, prin cultura spiritală, prin deșteptarea lui, prin înăvuiria lui cu cunoștințe și deprinderi lui în cugătare dreaptă, în apăruearea demnității sale, în luptă pentru drept și dreptate.

Nu este popor sub soare, care devenit odată la acest stadiu de desvolț și s'au mai poată fi (fimt în jug și tractat) de lobote și de înșieria nu în sine scia spune vr'un tiran, cărui se fi necușe a țînă împilat un popor lumina. De acea tiranii sînt purura inimici de moarte ai culturai poporului.

Acum vine vorba despre mijloacele de cultură și mijloacele sînt — firă totuș îndoaială — școala. Dar școala, din care și prin care se respăndește lumina, este și trebuie să fie în mîna împriguri și respectabilu a țînă deosebit de discipuli categorii, școala lungă și mințioasă pentru generațiunile fragede, școala autoritativă sau sacră pentru cei ce cred în cuvîntul lui Djeu, biserică cum o numim, școala vieții sau experienței reprezentate pe scenă, adică teatru.

Teatru!, în timpul mai nou, este școala cea mai eficace; pentru că pune în fața multimei, mult puțin cugătitore, faptele oamenilor cu conșciențele lor, și dă un tablou de înconronate de bună și fole, și vîtleu nămirite de dămă și rugine; astfel constrîngînd pe spectator a cugeta, a recunoștea, a se convinge, că nu este faptă bună, înțeleptă, dreptă, care pînă în ultim-le conșcenențe s'au produce bine pentru făptuitor sau următorii lui și umăntate preste tot, precum de altă parte că nu este faptă rea, faptă nebună, faptă rău, care dă un rău și nu-și reabana prin conșcenențe ei și acura făptuitorului și următorilor lui. Adică se băgăm de seamă bine, s'au nu ne amăgoseș, precum de comu amăgoseș rezultate momentane, imediate. Căci aceasta pare a fi soarta lucrurilor omeneșe, ca, ele alfel apar în efectul lor imediat, decăt ce sînt în realitate. Este ca și venim nu din lucr, carele s'au omoră; pe cănd gustările amare d'au stomăni străcut și întărese organismul slăbit.

Enă cugetați-ve de efect bună ar face pe scenă asupra poporului reprezentarea genuină a istoriei Românilor, străbunilor noștri, oistore, decăt carva mai instructivă, precum nici mai nărușă n'a vădut lumina. Oare cănd s'ar gema de pe scenă, în mod intensiv geniu în viața de stat, cum străbunilor noștri, dinsti, m'au omoră fără căpătăiu, în scurt timp, prin virtuți și instituțiuni strălucite se redicăra o glorie și putere ne mai pomenia ne mai ajunsa cănd-va de alt popor, cum dîc, dela această glorie și putere prin vîrși și prin desfrănare totală și aspirarea și făurea alor popoare de

